

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 21001
Tarih: 26.08.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de yaşanan ekonomik krize karşı AKP tarafından devreye konan Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasının neden olduğu iktisadi sorunlar ile servet transferlerinin araştırılması ve ortaya çıkan tahribatın giderilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral Danış BEŞTAŞ

Siirt Milletvekili

HDP Grup Başkanvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

İstanbul Milletvekili

HDP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye ekonomisi 2015 yılında başlayan ve 2018 yılı itibariyle artık malumun ilanı olacak şekilde ortaya çıkan çok boyutlu bir ekonomik krizin içerisine girmiştir. Kökleri neoliberal politikalara tam entegrasyonda bulunan bu krizin temel aktörü 2002 yılında iktidara gelen AKP ve onun politika tercihleridir. 2015 yılı itibariyle başlayan siyasi istikrarsızlık, ekonomideki kırılganlığı tetiklemiş ve 2018 yılında kur şoklarıyla kriz kertesine ulaşılmıştır.

Tarihteki birçok ekonomik krizde olduğu gibi Türkiye’de yaşanan bu krizde de gerek piyasa koşulları gerekse de hükümetlerin müdahalesiyle muazzam büyüklüklerde servet transferleri gerçekleşmiştir. Türkiye’deki krizde servet transferinin temel sebeplerinden biri hükümet tarafından devreye konan Kur Korumalı Mevduattır.

Kur Korumalı Mevduat, maddi kaynağı bulunan azınlık bir kesimin mevduat sistemine katılması yoluyla faiz geliri elde etmesine dayanmaktadır. Ayrıca mevduata dahil edilen kaynağın değerinin korunması sağlanmakta, haksız kazanç sağlayan çeşitli vergi muafiyetleri söz konusu olmaktadır. Söz konusu mevduata katılan zengin azınlığın vade sonundaki kazançları da Hazine’den karşılanmaktadır.

Her ne kadar hükümet, döviz şoklarına karşı bu uygulamayı devreye sokmuş olsa da ortaya çıkan sonuç Hazine’den milyonlarca yurttaşa ait kaynağın, bir avuç zengin mevduat sahibine aktarılması olmuştur.

Öte yandan hükümetin döviz şoklarına karşı devreye koyduğu bu uygulama, kısa bir süre sonra dolar/TL paritesini baskılama yeteneğini kaybetmiştir. KKM’nin ilan edildiği dönemde 18 TL olan dolar, 2022 yılının Ağustos ayı itibariyle 18 TL’nin üstünde seyretmektedir. Dolayısıyla ortada büyük bir iktisadi politika başarısızlığı vardır.

Hazine, sadece 2022 yılı temmuz ayında Kur Korumalı Mevduata 23,6 milyar lira ödemiştir. Haziranda bu rakam 16,1 milyar TL olarak gerçekleşmişti. Böylece KKM uygulaması kapsamında toplamda 60,8 milyar TL ödeme gerçekleştirildi. Yani sadece sekiz aylık zaman zarfında 60,8 milyar TL Hazine’den çıkmış ve azınlık zengin gruba transfer edilmiştir.

Hem KKM’nin dolar/TL hedeflemesinin başarısız olması hem de milyarlarca TL’nin servet transferinin konusu olması Türkiye ekonomisi açısından büyük bir fiyasko ortaya

çıkarmıştır. Bu fiyaskonun hukuki ve siyasi sorumluları, KKM kararı alıp devreye konulmasından sorumlu olan siyasetçiler ve bürokratlardır.

Tüm bunlardan hareketle, Türkiye’de yaşanan ekonomik krize karşı AKP tarafından devreye konan Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasının neden olduğu iktisadi sorunlar ile servet transferlerinin araştırılması ve ortaya çıkan tahribatın giderilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.